

Afgørelser fra Arbejdsmiljøklagenævnet nr. 10, juni 2002

Genoptagelse af sager afgjort af Arbejdsmiljøklagenævnet

Når Arbejdsmiljøklagenævnet har truffet afgørelse i en sag, hænder det, at nævnet efterfølgende anmodes om at genoptage sagen.

Retsgrundlag

Der er ikke i arbejdsmiljølovgivningen fastsat særlige regler for genoptagelse af sager afgjort af Arbejdsmiljøklagenævnet. Det er derfor de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger, der gælder.

Forvaltningsretten

I forvaltningsretten er det antaget, at en sag kan genoptages, selvom der ikke på det pågældende fagområde findes lovregler herom.

Betingelsen herfor er, at der i forbindelse med genoptagelsesansøgningen fremkommer nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning for sagen, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet udfald, hvis oplysningerne havde foreligget, da myndigheden (for eksempel Arbejdsmiljøklagenævnet) oprindeligt behandlede og afgjorde sagen. Det kan være afgørende for en genoptagelse af sagen, om den, som begærer sagen genoptaget, ikke kunne fremlægge disse nye oplysninger ved den oprindelige behandling af sagen som følge af undskyldelige forhold.

Det er endvidere antaget i forvaltningsretten, at man kan have krav på genoptagelse af en sag, hvis der kommer væsentlige nye retlige forhold – det vil sige en væsentlig ændring med tilbagevirkende kraft i det retsgrundlag, der forelå, da sagen oprindeligt blev afgjort. Dette kunne for eksempel være, hvis en domstol i en lignende sag underkendte nævnets praksis.

Endelig kan en myndighed have pligt til at genoptage en sag, hvis der var væsentlige sagsbehandlingsfejl i forbindelse med myndighedens oprindelige afgørelse, f.eks. en partshøringsfejl.

Det skal bemærkes, at de ovenfor angivne forvaltningsretlige grundsætninger alene vedrører spørgsmålet, om en sagen overhovedet kan genoptages. Om Arbejdsmiljøklagenævnet – hvis nævnet faktisk genoptager sagen – vil kunne ændre afgørelsen i forbindelse med realitetsbehandlingen af sagen, er et andet spørgsmål, der ikke vil blive berørt i nærværende artikel.

Arbejdsmiljøklagenævnets praksis

Anmodninger om genoptagelse af sager behandles af Arbejdsmiljøklagenævnet. Arbejdsmiljøklagenævnet har ved behandlingen af genoptagelsessager lagt sig op ad de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger. Arbejdsmiljøklagenævnet har hidtil truffet afgørelse om genoptagelse af sager, hvor spørgsmålet var, om der forelå væsentlige nye oplysninger i forhold til de oplysninger, som forelå ved nævnets oprindelige behandling af sagen.

Arbejdsmiljøklagenævnet har for eksempel genoptaget en sag (j.nr. 2001-10-0100, som er refereret mere detaljeret senere i dette nyhedsbrev), hvor nævnet fandt, at resultaterne fra en ny undersøgelse af eksponeringen for rengøringsmidler i aerosol var udtryk for væsentlige nye oplysninger, der kunne begrunde en genoptagelse af sagen.

I en tidligere sag (j.nr. 1999-10-0086) fandt nævnet, at virksomhedens nye oplysninger om den nærmere procedure for anvendelsen af anæstesimidler på et dyrehospital – som af undskyldelige årsager først blev fremlagt efter afgørelsen - medførte, at der nu var et så usikkert vurderingsgrundlag, at det var nødvendigt med en fornyet behandling af sagen.

Endelige har nævnet behandlet en klage, hvor virksomheden mente, at tilsynets afgørelse hvilede på et forkert grundlag, idet tilsynets antagelser om produktionens størrelse lå 27% over det faktiske. Hertil kom, at der på en del af produktionen kun var 2 håndteringer, hvor tilsynet har angivet 3, ligesom tilsynets skøn over mængden, der håndteres, lå 37% over det faktiske. Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at der var tale om væsentlige nye oplysninger, således at Arbejdstilsynet skulle genoptage sagen. (j.nr. 2001-10-0082).

Opsættende virkning

En anmodning om genoptagelse af en sag har ikke opsættende virkning.

13 åriges arbejdsmiljøforhold ved udbringning af aviser og reklamer

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste Arbejdstilsynets afgørelse om ikke at ville foretage nærmere undersøgelser af børnearbejde til fornyet behandling

En mor til en 13-årig avis- og reklameomdeler henvendte sig til Arbejdstilsynet, da hun på baggrund af oplevelsen af datterens første arbejdsdag mente, at der var tale om alt for hårdt og tidskrævende arbejde for et barn på 13 år. Arbejdstilsynet fandt under henvisning til, at arbejdsgiver kendte reglerne og havde overholdt bestemmelsen om underretning af forældre, at der i forhold til reglerne om unges arbejde ikke var grundlag for at gå videre med sagen. Den 13-åriges mor klagede over Arbejdstilsynets afgørelse til Arbejdsmiljøklagenævnet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at der bestemt var grundlag for at gå videre med sagen. Dels ved at undersøge, om arbejdet falder ind under begrebet "lettere budtjeneste, herunder udbringning af aviser og reklamer" og dels ved at undersøge, om arbejdsgiver overholder bestemmelserne om arbejdstid og effektivt tilsyn i bekendtgørelsen om unges arbejde.

Sagen blev følgelig hjemvist til fornyet behandling af Arbejdstilsynet. (2002-10-0026)

Savværks sortering af brædder mv. udendørs

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om at arbejde med sortering af brædder mv. skulle foregå i forsvarligt arbejdsrum.

Et savværk havde en udendørs sorteringsplads af brædder mv. på 575 – 800 m². Arbejdstilsynet gav savværket påbud om, at arbejdet med sortering og stabling af brædder skulle foregå i forsvarligt arbejdsrum, hvilket savværket klagede over.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at arbejdet i forbindelse med sortering og stabling af tømmer/brædder ikke var arbejde, der efter sin art var udendørs.

Arbejds miljøklagenævnet fandt imidlertid, at det som følge af de konkrete forhold på savværket var åbenbart urimeligt at påbyde, at arbejdet skulle foregå i forsvarligt arbejdsrum. Nævnet ophævede derfor Arbejdstilsynets påbud om, at det i sagen omhandlede arbejde med sortering af brædder mv. skulle foregå i forsvarligt arbejdsrum. (2001-10-0093)

Rumventilation i virksomhed med dækservice og forskellige serviceeftersyn

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skulle etablere en effektiv rumventilation.

Arbejdstilsynet gav påbud om, at værkstederne skulle være forsynet med rumventilation. Virksomheden klagede over påbuddet

Arbejds miljøklagenævnet fastholdte Arbejdstilsynets påbud og lagde vægt på, at virksomheden udover udskiftning mv. af dæk foretager en lang række serviceopgaver på biler, herunder eftersyn mv. af bremses, olie og batteri. Nævnet lagde endvidere vægt på, at åbne porte ved ind- og udkørsel af biler ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at sundhedsskadelig og generende luftforurening fra udstødning, varme motorer, spild fra bilerne, kraftig lugt af gummi mv. fjernes fra arbejdsstedet. Endelig lagde nævnet det til grund, at luftfornyelse gennem åbne porte kan medføre kulde- og trækproblemer, særligt i den kolde årstid.

Nævnet fandt ikke, at der i den konkrete sag var grundlag for at kræve, at Arbejdstilsynet skulle foretage målinger af luften og fandt ikke i øvrigt grundlag for at tilsidesætte tilsynets konkrete skønsmæssige vurdering af tilstedeværelsen af spredt sundhedsskadelig og generende forurening. (2002-10-0009)

Påbud om sikring mod nedstyrtningssfare i affaldsskakt i varmeværk

Arbejds miljøklagenævnet hjemviste påbud om sikring mod nedstyrtningssfare ved affaldsskakt til fornyet behandling i Arbejdstilsynet.

Arbejdstilsynet havde givet et påbud til varmeværket om, at arbejdsstedet skulle indrettes sikkerhedsmæssigt forsvarligt og at der skulle træffes foranstaltninger, der effektivt sikrede mod nedstyrtning i en affaldsskakt, der var 9 meter dyb. Det var primært udefrakommende chauffører, der befandt sig i området.

Nævnet fandt, at Arbejdsmiljølovens § 42 og bekendtgørelse om faste arbejdssteders indretning § 10, stk. 4, som Arbejdstilsynet havde anvendt som hjemmel for påbudet alene kan anvendes i forhold til værkets egne ansatte og ikke i forhold til chaufførerne. For så vidt angik sikkerhedsforholdene for chaufførerne burde et eventuelt påbud herom derfor have været rettet til chaufførernes arbejdsgivere efter forudgående drøftelse med værket. For så vidt angik værkets egne ansatte, fandt Arbejdsmiljøklagenævnet ikke, at der var tilstrækkelig oplysninger om fare for nedstyrtning i affaldsskakten. (2002-10-0012)

Undersøgelse af indeklima

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om undersøgelse af indeklima i en skolefritidsordning, idet de ansattes symptomer blev lagt til grund.

Arbejdstilsynet udstedte påbud til en kommune om at foretage en indeklimaundersøgelse. Kommunen klagede, men Nævnet fastholdte Arbejdstilsynets påbud, idet en række ansattes oplysninger om symptomer, som kunne skyldes indeklimaproblemer, blev lagt til grund. Nævnet kunne på denne baggrund ikke tilsidesætte tilsynets vurdering om en sammenhæng mellem indeklimaet og symptomerne, som ca. halvdelen af de ansatte havde oplyst om. (2001-10-0120)

Manuel ophængning af kyllinger

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om en maksimal daglig arbejdstid på 45% af en normalarbejdsdag for kyllingeophængere på et slagteri.

Nævnet hjemviste en klage fra en fagforening til fornyet behandling i Arbejdstilsynet, idet nævnet ikke var enig i tilsynets vurdering af belastningen ved arbejde med manuel ophængning af kyllinger (se nyhedsbrev nr. 8/oktober 2001). Tilsynet påbød efter en ny vurdering en reduktion på ca. 10% af den daglige arbejdstid med ophængning. Tilsynet havde inddraget Arbejdsmiljøinstituttet i vurderingen. Fagforeningen fandt reduktionen for lille. Nævnet fastholdt påbudet, idet nævnet ikke fandt grundlag for at tilsidesætte Arbejdstilsynets og Arbejdsmiljøinstituttets faglige vurdering. Nævnet fandt ikke grundlag for at tilsidesætte tilsynets beslutning om alene at afgive påbud efter bekendtgørelsen om arbejdets udførelse. (2001-10-0113)

Personlige værnemidler ved højtryksspuling – genoptaget

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt sin tidligere afgørelse om anvendelse af personlige værnemidler.

Arbejdsmiljøklagenævnet havde i en tidligere afgørelse fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at der ved højtryksrengøring på et slagteri skulle anvendes filtrerende åndedrætsværn, idet de ansatte blev udsat for aerosoler og sprøjt, som indeholdt rengøringsmidler og rester fra slagteprocessen (se nyhedsbrev nr. 3/februar 2000). En arbejdsgiverforening anmodede om genoptagelse af sagen på

baggrund af en ny undersøgelse af eksponeringen for rengøringsmidler i aerosol med overvejende meget små mængder rengøringsmidler konstateret. Nævnet genoptog sagen til fornyet behandling. Arbejdstilsynet og Arbejds miljøinstituttet kritiserede undersøgelsen, og tilsynet fandt, at undersøgelsens resultater ikke gav grundlag for en ændret holdning til anvendelsen af personlige værnemidler. Nævnet fandt ikke grundlag for at tilsidesætte sin tidligere afgørelse, idet nævnet var enig med Arbejdstilsynet i, at aerosol, som indeholdt rengøringsmidler og rester fra slagteprocessen, kunne indebære en sundhedsrisiko for de ansatte, som udførte højtryksrengøring. Derfor skulle de ansatte, som under arbejdet var udsat for aerosol af denne karakter, anvende filtrerende åndedrætsværn. Nævnet var dog enig med tilsynet i, at tilrettelæggelse og planlægning af arbejdet skulle foretrækkes frem for personlige værnemidler, hvorfor det blev præciseret, at ansatte, som ikke blev udsat for aerosol under rengøringen, og som derfor ikke havde risiko for skade på luftvejene, ikke skulle anvende filtrerende åndedrætsværn. (2001-10-0100)

Arbejdstillinger i bus

Arbejds miljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om at træffe sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger ved transport i bus af kørestolsbrugere mv.

Arbejdstilsynet besøgte en virksomhed, der kørte med kørestolsbrugere, gangbesværede og selvhjulpne personer, der kunne kræve fra let til fuld støtte ved ind og udstigning og når en person skulle ned i eller op af sædet. Bussens indvendige højde var 150 cm, og chaufføren arbejdede derfor foroverbøjet under arbejdet inde i bilen. Arbejdstilsynet observerede ikke personforflytninger under tilsynsbesøget, men det blev oplyst, at bussen dagligt blev anvendt i 6 timer. Tilsynet fandt, at arbejdet i lastrummet var meget ryg-, arm- og skulderbelastende.

Virksomheden klagede og anførte, at bussen var godkendt af Færdselsstyrelsen, at en ombygning ville være uforholdsmæssig dyr, og at tilsynets vurdering af arbejdsbelastningen på chaufføren ikke var korrekt.

Nævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud, idet der ikke var tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om chaufførens arbejde i bussen kunne udgøre en risiko for dennes sikkerhed og sundhed. (2001-10-0091)

Ventilation ved plastblæsestøbemaskiner

Arbejds miljøklagenævnet hjemviste sagen til Arbejdstilsynet, idet der ikke var tilstrækkelige oplysninger om, hvorvidt der udvikles sundhedsskadelig eller generende luftforurening ved virksomhedens plastblæsemaskiner.

Arbejdstilsynet besøgte en virksomhed, der fremstillede plastemner ved opvarmning og forarbejdning af polyætylen og konstaterede, at der var en kraftig lugt af plast i hallen. Tilsynet påbød virksomheden at etablere procesudsugning ved maskinerne, der kunne fjerne den forurening, der blev udviklet ved opvarmningen af polyætylen. Samtidig skulle der tilføres frisk erstatningsluft og installeres en kontrolanordning på procesudsugningen. Virksomheden klagede over påbuddet og

fremsendte en målerapport til dokumentation af, at der ikke var unødige påvirkninger fra stoffer og materialer ved opvarmningen af polyætylen.

Ankenævnet hjemviste sagen til fornyet behandling i Arbejdstilsynet. Nævnet lagde vægt på, at der ikke var tilstrækkelige oplysninger om, hvorvidt der blev udviklet sundhedsskadelig eller generende luftforurening ved maskinerne. Nævnet lagde vægt på, at der ikke før påbudets afgivelse var foretaget konkrete undersøgelser af, om der blev udviklet sundhedsskadelig eller generende luftforurening. (2001-10-0079)

Sikring af palleløfter

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt afgørelse om, at en forhandler af en palleløfter skulle tilbyde en køber at sikre dennes palleløfter på en række punkter.

Tilsynet besigtigede på baggrund af en leverandør-mangelindberetning en leverandør af elektrisk drevet palleløfter. Efter palleløfterens EF-overensstemmelseserklæring var alle væsentlige sikkerheds- og sundhedskrav i Maskindirektivet opfyldt. Erklæringen henviste desuden til den harmoniserede standard EN 1726 om sikkerhed ved industrielle trucks. Arbejdstilsynet påbød leverandøren, at denne skulle tilbyde virksomheden at sikre palleløfteren på et antal punkter, idet man ikke fandt, at palleløfteren levede op til det sikkerhedsniveau, som fremgik af EN 1726. Leverandøren blev desuden pålagt at kontakte alle kunder, der havde købt den pågældende type palleløfter, og tilbyde disse afhjælpning. Arbejdstilsynet ønskede at få en liste over alle disse kunder og over kunder, der ikke ønskede at få foretaget afhjælpning. Arbejds miljøklagenævnet fastholdt tilsynets afgørelse. Det blev i afgørelsen anført, at leverandøren kunne vælge mellem at tilbagekalde de leverede palleløftere eller at tilbyde afhjælpning. (2001-10-0056)